

Używanie substancji psychoaktywnych oraz agresja i przemoc wśród uczniów szkół gimnazjalnych z perspektywy badań ilościowych i jakościowych

Substance use and violence among middle school students from quantitative and qualitative perspectives

Agnieszka Pisarska, Krzysztof Bobrowski, Anna Borucka, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Krzysztof Ostaszewski, Joanna Raduj

Instytut Psychiatrii i Neurologii, Zakład Zdrowia Publicznego, Pracownia Profilaktyki Młodzieżowej „Pro-M”, Warszawa

Abstract – Introduction. The study aimed at gaining a deeper understanding of the nature of problem behaviours such as substance use and violence among middle school students.

Method. The study was a part of the wider research project conducted in four Warsaw middle schools. Quantitative and qualitative methods were used; more specifically, an anonymous self-report questionnaire among 8th graders (N = 282), teachers (N = 140) and essays written by students (N = 319).

Results. Questionnaire data indicated that the prevalence of substance use and violence among students and their opinions on the prevalence of such behaviours among other students at school differed between the participating schools. An analysis of the students' essays showed that in their opinions aggression and violence represent more serious and severe problems at school than juvenile substance use. A comparison of the data collected among students and teachers showed that teachers were less aware of substance use and violence at schools than students. Qualitative data based on the essays showed that students deplored the lack of teachers' response to such risky behaviours.

Conclusion. Aggression and violence impact more significantly on the school climate and students' functioning at school than juvenile substance use. The development of adequate and effective prevention programmes should take both teachers' and students' perceptions of risky juvenile behaviours into account.

Key words: substance use, violence, students, teachers, quantitative and qualitative methods

Streszczenie – Wprowadzenie. Przedmiotem pracy była pogłębiona charakterystyka wybranych zachowań problemowych gimnazjalistów: używania substancji psychoaktywnych oraz agresji i przemocy rówieśniczej.

Metoda. Badania zrealizowano w czterech warszawskich gimnazjach, dobranych celowo ze względu na lokalizację, wielkość oraz wyniki nauczania. Wykorzystano ilościowe metody zbierania danych – anonimowe ankiety wypełniane przez uczniów (N = 282), nauczycieli (N = 140) oraz metody jakościowe – prace pisemne uczniów (N = 319).

Praca finansowana w całości ze środków statutowych przeznaczanych na działalność naukową Instytutu Psychiatrii i Neurologii w latach 2010 i 2011. Temat: Kultura szkoły a zachowania ryzykowne i samopoczucie uczniów, nr tematu: 501-102-10023, kierownik: dr Katarzyna Okulicz-Kozaryn.